

دیپلماسی دفاعی کشور، اقتدار ایران افزایش یابد. تأمین دفاع ملی، مستلزم به کارگیری مجموعه‌ای از منابع قدرت ملی در ابعاد نرم‌افزاری و سخت‌افزاری است که در آن میان، تسلیحات نقش و جایگاه مهمی دارد. پیوند فعالیت‌های دفاعی و نظامی با فعالیت دیپلماتیک می‌تواند یک ابزار به هم پیوسته و عظیم قدرت ملی را به نمایش گذارد.

راهبرد دیپلماسی دفاعی در دریا توسط نیروی دریایی پیگیری می‌شود که این مهم بارها توسط فرماندهان نیروی دریایی ارتش بیان شده است. برای نمونه در دوره‌ای که وزارت امور خارجه مشغول انجام مذاکره در خصوص مسائل هسته‌ای کشور بود، فرماندهان نیروی دریایی ارتش و معاونان این نیرو به بیش از ۲۰ کشور مختلف دریایی سفر کردند و با شرکت در نشست‌های مختلفی ضمن تبیین مواضع جمهوری اسلامی و دفاع از آن در دیپلماسی دفاعی و بازدارندگی بسیار مؤثر بوده

دریایی را با حضور کشورهای حاشیه اقیانوس هند در دریای عمان برگزار نمود. علاوه بر این، رزمایش مشترک امنیت دریایی با حضور چین و روسیه نیز در سال ۱۳۹۹ اجرا گردید. (پایگاه اطلاع‌رسانی نداجا)

← مقابله با دزدان دریایی، اقدام در راستای صلح و امنیت بین‌المللی

رشد فزاینده دزدان دریایی در سال‌های اخیر به خصوص در سواحل سومالی، واکنش‌های جهانی گوناگونی را به دنبال داشته است. جمهوری اسلامی برای نخستین بار در ۲۰ دسامبر ۲۰۰۸، یکی از ناوهای جنگی خود را به منظور گشت‌زنی در آب‌های خلیج عدن و حفاظت از نفت‌کش‌ها، کشتی‌های تجاری و لنج‌های صیادی ایرانی به منطقه شاخ آفریقا اعزام نمود و تا کنون ۹۱ ناوگروه خود را به این منطقه گسیل داشته است. نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در مناطق مسکو بیش از ۵۰۰۰ فرزند کشتی

جهت مقابله با بحران دزدی دریایی در کنار کشورهای از قبیل چین، هند، ژاپن، مالزی، کره جنوبی، روسیه، یمن و عربستان قدردانی نمود.

← نتیجه‌گیری و پیشنهادها

آنچه تحقق منویات مورد نظر رهبر انقلاب در عرصه دریا را امکان‌پذیر می‌سازد، سوق دادن نیروی دریایی به سمت سواحل مکران و حضور نیروی دریایی ارتش در آب‌های آزاد و بین‌المللی بود که ضرورت این مسائل در وهله اول ایجاد امنیت برای کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران در خلیج عدن و شمال اقیانوس هند بوده و در وهله دوم گسترش اقتدار سیاسی و حق طلبانه نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران در آب‌های بین‌المللی و آزاد جهان است که منجر به عزت ملی و در نهایت شأن بین‌المللی می‌گردد. دیپلماسی دفاعی دریایی نیروی دریایی راهبردی منجر به خروج دیپلماسی دفاعی جمهوری اسلامی ایران از سیاست‌های انقباضی و تحریمی کشورهای غربی گردیده و نیز انتقال پیام صلح و دوستی و توسعه روابط سیاسی جمهوری اسلامی ایران شده است.

در طول چند سال اخیر فعال‌سازی دیپلماسی دفاعی ایران موجب تقویت سیاسی خارجی و افزایش امنیت ملی ایران شده است؛ از جمله دستاوردهای این دیپلماسی؛ دور کردن تهدید جنگ از مرزها، امکان دیده‌بانی تحرکات دریایی رقیب، آمادگی فعال و همیشگی در برابر تهدیدها، افزایش قدرت چانه‌زنی سیاسی با سایر قدرت‌های بین‌المللی، افزایش امکان مشارکت در مأموریت‌های بین‌المللی، شرکت در فعالیت‌های بین‌المللی تحت نظارت سازمان ملل متحد، بازدارندگی دریایی، تأمین امنیت فعالیت اقتصادی در اقیانوس‌های جهانی و افزایش تجارت جهانی، استفاده جامع از نیروی نظامی و دریایی در هنگام بروز تهدید، نزدیک شدن به مواضع دشمن و افزایش برد برای آسیب زدن به کانون تهدید، مبارزه با دزدان دریایی، تأمین امنیت کشتیرانی و توسعه و نوسازی صنعت دریایی است که ادامه آن می‌تواند نقش بسزایی در پیشبرد و حفاظت از منافع ملی داشته باشد.

آنچه مسلم است روند توجه تمامی نهادهای دولتی و لشکری به سمت دریا بویژه سواحل مکران و دریای آزاد در طول چند سال گذشته افزایش چشمگیری داشته است و این تنها حاصل به کارگیری تدابیر رهبر انقلاب توسط نیروی دریایی ارتش بوده است و به کارگیری این تدابیر دستاوردی جز عزت ملی و شأن بین‌المللی در بر نخواهد داشت. در نهایت پیشنهادهایی به منظور استلزام‌های توسعه دیپلماسی دفاعی دریایی ارائه می‌گردد:

- اعزام افسران ارشد نیروی دریایی به عنوان وابستگان نظامی به کشورهای دریایی جهان
- ایجاد پایگاه‌های نظامی در کشورهای خارجی بویژه بنادر حساس و نقاط استراتژیک جهان از جمله سوریه، لبنان، عراق، یمن، کشورهای آفریقایی و امریکای لاتین
- توسعه و به کارگیری فناوری‌های نوین دریایی
- ساخت و تجهیز رزم‌ناوهای سنگین برای مأموریت‌های طولانی

است. در مقابل نیز نیروی دریایی کشورهای مختلف از قبیل عمان، قزاقستان، نامیبیا، پاکستان، هند و ایتالیا به ایران سفر کردند. در سال ۱۳۹۸ نیز فرماندهان نیروی دریایی چین و روسیه به ایران سفر کردند.

← انجام رزمایش‌های دریایی مشترک

برگزاری رزمایش‌های مشترک دریایی با سایر کشورها، اقدام مؤثری در بهره‌برداری از همکاری‌ها در مقابله مشترک با تهدیدهای نظامی را به بونه آزمایش می‌گذارد. ضمن اینکه این رزمایش‌ها به منزله تبدیل نقش دفاعی از اقدام انفرادی به ظرفیت اقدام کنشی و واکنشی دو یا چند جانبه است. از جمله این رزمایش‌ها می‌توان به رزمایش مشترک با نیروی دریایی عمان در دریای عمان به صورت هر ساله در خصوص امداد و نجات وی و برنامه‌ریزی و اجرای رزمایش‌های سالیانه ولایت در منطقه تحت مسئولیت نیروی دریایی جمهوری اسلامی ایران اشاره کرد. همچنین در سال ۱۳۹۸ رزمایش امنیت

تجاری و نفت‌کش را اسکورت کرده و بیش از ۲۰۰ مورد با انبوه قایق‌های دزدان دریایی درگیری شدید داشته و توانسته مأموریت خود را به خوبی انجام دهد. این عوامل اقتداری در عرصه بین‌المللی همگی در توسعه دیپلماسی دفاعی دریایی برجسته‌سازی هویت، تأثیر بسزایی دارند. به طوری که این عمل تحسین کشورهای منطقه و سازمان‌های دریایی را در پی داشته است. سازمان بین‌المللی دریانوردی در آذر ماه سال ۱۳۸۸ در جلسه‌ای که در لندن برگزار شد تعداد ۴ لوح تقدیر به نداجا اعطا نمودند. شورای امنیت سازمان ملل متحد نیز در قطعنامه ۱۹۵۰ از برخی کشورها از جمله جمهوری اسلامی ایران بابت سرکوب دزدی دریایی و حفاظت از کشتی‌های آسیب‌پذیر ترانزیت در سواحل سومالی تقدیر و تشکر می‌نمایند. همچنین شورای امنیت در قطعنامه ۲۰۲۰ تلاش‌های صورت گرفته ایران به علت استقرار ناوها و عداوت نظامی